МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КРИПТОГРАФІЯ КОМП'ЮТЕРНИЙ ПРАКТИКУМ №1

Експериментальна оцінка ентропії на символ джерела відкритого тексту

Виконав: ФБ-14 Фролов Павло

> Перевірила: Селюх П. В.

Мета роботи:

Засвоєння понять ентропії на символ джерела та його надлишковості, вивчення та порівняння різних моделей джерела відкритого тексту для наближеного визначення ентропії, набуття практичних навичок щодо оцінки ентропії на символ джерела.

Порядок виконання:

- 1. Написати програми для підрахунку частот букв і частот біграм в тексті, а також підрахунку H(1) та H(2) за безпосереднім означенням. Підрахувати частоти букв та біграм, а також значення H(1) та H(2) на довільно обраному тексті російською мовою достатньої довжини (щонайменше 1Мб), де імовірності замінити відповідними частотами. Також одержати значення H(1) та H(2) на тому ж тексті, в якому вилучено всі пробіли.
- 2. За допомогою програми CoolPinkProgram оцінити значення H(10), H(20), H(30)
- 3. Використовуючи отримані значення ентропії, оцінити надлишковість російської мови в різних моделях джерела

Хід роботи:

Використовував текст "Мертві душі". За допомогою функцій text_format, text_format_spaceless форматую текст, створюю словники з частотами за допомогою char_freq та bigram_freq. Ентропія та надлишковість отримується у функції get_entropy_r.

Таблиці частот букв і біграм: (повні в output.txt)

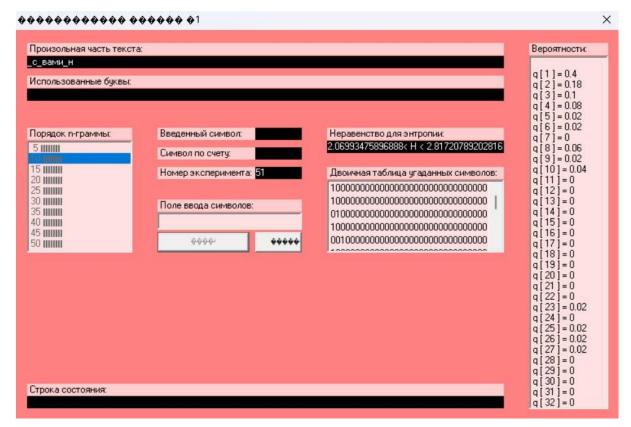
```
Частота літер/біграм в тексті:
m: 2.4853%
e: 7.1373%
p: 3.4690%
т: 5.1375%
в: 3.9196%
ы: 1.5864%
: 16.3038%
д: 2.6153%
y: 2.5323%
ш: 0.8026%
и: 5.7357%
н: 5.1806%
к: 3.4570%
a: 6.4257%
л: 3.7493%
```

```
Частота літер/біграм в тексті:
ме: 0.3759%
ep: 0.5390%
рт: 0.0798%
тв: 0.2328%
вы: 0.2644%
ые: 0.1255%
e: 1.8357%
д: 0.8372%
ду: 0.1968%
уш: 0.0911%
ши: 0.2243%
и: 1.8372%
 : 0.3201%
 y: 0.4137%
ун: 0.0197%
ни: 0.7267%
```

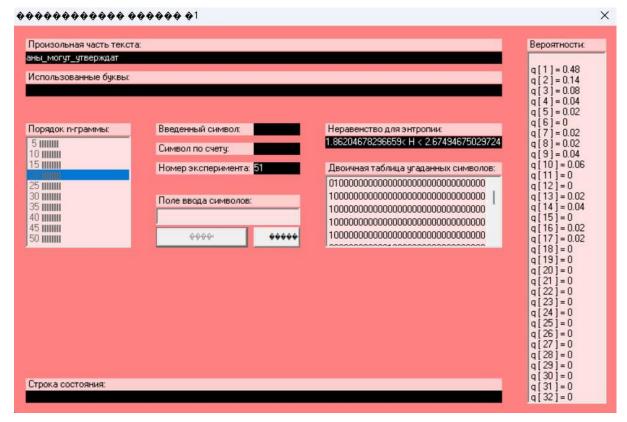
Оцінки Н1, Н2 та надлишковість:

```
Ентропія і надлишковість Н1: 4.471864048360621 0.11349828293564157
Ентропія і надлишковість Н1 з пробілами: 4.384307832031327 0.13821329632477442
Ентропія і надлишковість Н2: 4.135533940513343 0.18017231749542584
Ентропія і надлишковість Н2 з пробілами: 3.97206315944395 0.21924478204783482
Ентропія і надлишковість Н2 без перетинів: 4.135608894901897 0.18015745854769494
Ентропія і надлишковість Н2 з пробілами без перетинів і : 3.9707420433767355 0.21950446277837554
```

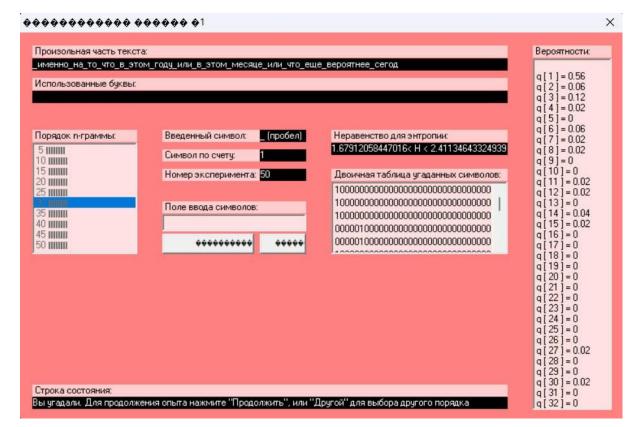
H10, H20, H30 y CoolPinkProgram

2.0699347 < H10 < 2.8172078 0.43655844 < R < 0.58601306

1.8620467 < H20 < 2.6749467 0.46501066 < R < 0.62759066

1.6791205 < H30 < 2.4113464 0.5177307 < R < 0.6641759

Висновки:

Виконавши комп'ютерний практикум я отримав практичні знання у аналізі частот монограм та біграм. Використовуючи Python реалізував формули ентропії та надлишковості. Отримані дані використав при роботі з CoolPinkProgram.